

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

04 серпня 2015 р.

Київ

№ 414-р

Про перевірку рішення
у справі № 32-14

Антимонопольний комітет України (надалі – Комітет), розглянувши подання державного уповноваженого Комітету від 27.04.2015 № 8-01/1235/140-зв та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИВ:

До Комітету надійшла заява Цуманського виробничого управління житлово-комунального господарства (надалі – Цуманське ВУЖКГ, Заявник) від 13.02.2015 № 44 (zareestrovana в Комітеті 16.02.2015 за № 8-01/1235) (надалі – Заява) про перевірку рішення адміністративної колегії Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – територіальне відділення) від 29.01.2015 № 2 у справі № 32-14 (надалі – Рішення).

У зазначеному Рішенні адміністративна колегія територіального відділення постановила:

1. «Визнати, що відповідно частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Цуманське виробниче управління житлово-комунального господарства (вул. Чехова, 2 смт Цумань, Ківерцівський р-н, 45200, ідентифікаційний код 03339070) за результатами діяльності 2013-2014 років та січня 2015 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг централізованого водовідведення з часткою 100 % у зв'язку з відсутністю конкурентів.

2. Визнати, що дії Цуманського виробничого управління житлово-комунального господарства (вул. Чехова, 2 смт Цумань, Ківерцівський р-н, 45200, ідентифікаційний код 03339070), що полягають у застосуванні протягом 2013-2014 років при нарахуванні плати споживачам, які проживають в будинках № 26, № 28, № 32, № 36, № 38, № 40-А по вул. Шевченка смт. Цумань за послуги з централізованого водовідведення норм споживання вищих, ніж передбачено розрахунком обсягу витрат холодної води, що суперечить вимогам п. 17 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. № 630 є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2.1. Відповідно до частини п'ятої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» накласти на Цуманське виробниче управління житлово-комунального господарства» (вул. Чехова, 2 смт Цумань, Ківерцівський р-н, 45200, ідентифікаційний код 03339070) штраф у розмірі 10,00 тис. грн. (десять тисяч гривень), за порушення зазначене у п.2 рішення.

2.2. Цуманському виробничому управлінню житлово-комунального господарства (вул. Чехова, 2 смт Цумань, Ківерцівський р-н, 45200, ідентифікаційний код 03339070) у двохмісячний термін з дня отримання рішення вжити заходів для припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначеного у п. 2 рішення шляхом застосування норм споживання обсягу витрат холодної води відповідно до вимог п. 17 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. № 630 при нарахуванні плати за послуги з централізованого водовідведення споживачам, які проживають в будинках № 26, № 28, № 32, № 36, № 38, № 40-А та інших по вул. Шевченка смт. Цумань.

3. Визнати, що дії Цуманського виробничого управління житлово-комунального господарства (вул. Чехова, 2 смт Цумань, Ківерцівський р-н, 45200, ідентифікаційний код 03339070), що полягають у неукладенні договору про надання послуг з централізованого водовідведення із споживачем у період 2013 -2014 років та січня 2015 року у зв'язку із заборгованістю за вищезазначені послуги з боку споживача, суперечать вимогам пункту 3 частини другої статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», Правилам надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типовому договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. № 630, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, шляхом ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3.1. Відповідно до частини п'ятої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» накласти на Цуманське виробниче управління житлово-комунального господарства (вул. Чехова, 2 смт Цумань, Ківерцівський р-н, 45200, ідентифікаційний код 03339070) штраф у розмірі 10,00 тис. грн. (десять тисяч гривень), за порушення зазначене у п.3 рішення.

3.2. Цуманському виробничому управлінню житлово-комунального господарства (вул. Чехова, 2 смт Цумань, Ківерцівський р-н, 45200, ідентифікаційний код 03339070) у двохмісячний термін з дня отримання рішення вжити заходів для припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначеного у п.3 рішення шляхом укладення договорів про надання послуг з централізованого водовідведення із споживачами відповідно до вимог пункту 3 частини другої статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», Правилам надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типовому договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. № 630».

Копію Рішення Цуманське ВУЖКГ отримало 12.02.2015.

Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 25.02.2015 № 12/32-р Заяву прийнято до розгляду.

Розпорядженням Комітету від 03.03.2015 № 3-рп виконання Рішення зупинено до закінчення його перевірки.

У Заяві про перевірку Рішення Цуманське ВУЖКГ вказує на те, що адміністративною колегією територіального відділення при прийнятті Рішення неповно з'ясовано обставини, які мають значення для справи, не доведено обставини, які мають значення для справи і які визнано встановленими. Крім того, на думку Заявника, висновки, викладені у Рішенні, не відповідають обставинам справи, а також наявне неправильне застосування норм права. На підставі цього Заявник вважає, що Рішення має бути скасоване.

Так, Цуманське ВУЖКГ у Заяві вказує, що «Висновок у Рішенні про те, що норми споживання, затверджені рішенням органу місцевого самоврядування не поширюються на

Цуманську виправну колонію Управління державної пенітенціарної служби у Волинській області (№ 84) (надалі – Цуманська ВК № 84) та те, що до повноважень органів місцевого самоврядування не належить контроль за застосуванням норм споживання, вважаємо прийнятими з порушенням норм матеріального та процесуального права».

На підставі аналізу Рішення, матеріалів справи № 32-14 встановлено наступне.

Згідно зі статтею 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого постачання холодної та гарячої води та водовідведення відносяться до житлово-комунальних послуг.

Статтею 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, зокрема, що виконавець житлово-комунальних послуг визначається органами місцевого самоврядування, а також що до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, контроль за їх дотриманням.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» відносини між учасниками договірних відносин у сфері житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах. Учасниками відносин у сфері житлово-комунальних послуг є: власник, споживач, виконавець, виробник. Виробник послуг може бути їх виконавцем.

Статтею 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, зокрема, що виконавець – це суб'єкт господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальної послуги споживачу відповідно до умов договору, а споживач – фізична чи юридична особа, яка отримує або має намір отримати житлово-комунальну послугу.

Рішенням Виконавчого комітету Цуманської селищної ради від 28.04.2011 № 41 Цуманське ВУЖКГ було визначено виконавцем (виробником) послуг з централізованого водовідведення у смт Цумань.

Адміністративною колегією територіального відділення відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605, визнано Цуманське ВУЖКГ таким, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг централізованого водовідведення з часткою 100 відсотків.

Рішенням Виконавчого комітету Цуманської селищної ради від 28.04.2011 № 41 було затверджено тарифи на послуги з централізованого водовідведення, дію яких в подальшому рішенням Виконавчого комітету Цуманської селищної ради від 31.05.2012 № 36 продовжено. Рішенням Виконавчого комітету Цуманської селищної ради від 03.10.2013 № 57 «Про формування тарифів на послуги з централізованого водовідведення Цуманського ВУЖКГ» зобов'язано споживачів централізованої системи водовідведення Цуманського ВУЖКГ здійснювати плату за послуги з централізованого водовідведення на рахунок Цуманського ВУЖКГ відповідно до встановлених тарифів, а також зобов'язано споживачів, які самовільно користуються без укладення договору послугами з централізованого водовідведення Цуманського ВУЖКГ сплатити штрафні санкції за самовільне користування послугами.

Відповідно до пункту 17 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, послуги з водовідведення оплачуються споживачем з розрахунку обсягу витрат холодної та гарячої води згідно з нормативами (нормами) споживання або показаннями засобів обліку води.

При розрахунках зі споживачами за надані послуги з централізованого водовідведення, в яких не встановлені прилади обліку води, Цуманське ВУЖКГ застосовує нормативи (норми) споживання в розмірі 5,78 м³ на одну особу в місяць, які затверджені

рішенням Виконавчого комітету Цуманської селищної ради від 28.07.2011 № 56 «Про затвердження норм витрат води та утворення твердих побутових відходів для населення, підприємств, установ селища».

Цуманське ВУЖКГ надає послуги з централізованого водовідведення, зокрема, у будинках № 26, № 28, № 32, № 36, № 38, № 40-А та інших по вул. Шевченка, смт Цумань.

Як було встановлено в ході перевірки Рішення, будинки № 32 № 36, № 38 та № 40-А по вул. Шевченка смт Цумань у вказаний період знаходяться на балансі Цуманського ВУЖКГ. Будинки № 26 та № 28 (кожна квартира має окремих вхід) по вул. Шевченка смт Цумань приватизовані мешканцями та зняті з балансу Цуманського ВУЖКГ.

Згідно з інформацією, наданою Цуманським ВУЖКГ (лист від 17.01.2015 № 13), адміністративна колегія територіального відділення зазначила, що споживачам послуг з централізованого водовідведення в будинках № 26, № 28, № 32, № 36 по вул. Шевченка смт. Цумань при нарахуванні плати за вищезазначені послуги також застосовувалися норми витрат холодної води на одну особу в місяць (зокрема: $5,78 \text{ м}^3$ та $4,56 \text{ м}^3$), вищі від норм споживання холодної води, що застосовуються Цуманською ВК № 84 ($4,2 \text{ м}^3$).

Цуманська ВК № 84 надає послуги з централізованого водопостачання в будинках № 26, № 28, № 32, № 36, № 38 та 40-А по вул. Шевченка смт Цумань, оскільки вказані будинки технологічно приєднані до мереж водопостачання Цуманської ВК № 84. Водночас, як було встановлено під час перевірки Рішення, зазначені будинки не перебувають на балансі Цуманської ВК № 84.

При розрахунках зі споживачами за надані послуги з централізованого водопостачання, в яких не встановлені прилади обліку води, Цуманська ВК № 84 застосовує нормативи (норми) споживання води в розмірі $4,2 \text{ м}^3$ на одну особу в місяць, які 02.01.2014 затверджені начальником Цуманської ВК № 84 та погоджені Управлінням державної пенітенціарної служби у Волинській області (надалі – Управління ДПтС України у Волинській області) 03.01.2014. Норми споживання води на одну особу в місяць в розмірі $4,2 \text{ м}^3$ у будинках № 38 та № 40-А по вул. Шевченка смт Цумань, згідно з наданою інформацією, Цуманською ВК № 84 застосовувались з 2011 року.

Цуманська ВК № 84 відповідно до Положення про Цуманську виправну колонію управління Державної пенітенціарної служби України у Волинській області (№ 84), затвердженого наказом Державної пенітенціарної служби України від 02.04.2014 № 196, підпорядковується управлінню Державної пенітенціарної служби України у Волинській області та знаходиться в оперативному підпорядкуванні Державної пенітенціарної служби України.

Цуманська ВК № 84 надала такі пояснення (лист від 24.07.2014 № 84-2172/7): «Цуманській ВК № 84 відома інформація про можливість застосування норм споживання води на одного споживача у 2013-2014 роках в розмірі понад $4,2 \text{ м}^3$ згідно нормативних приписів; у зв'язку із співучастю наших споживачів у ремонтах водогонів, заміні насосів, послуги підйомного крана за рахунок власних коштів, а також того, що велика кількість споживачів є працівниками нашої установи, керівництвом прийнято рішення про застосування нормативу $4,2 \text{ м}^3$, хоча зазначене відбувається у збиток установи, однак не призводить до завищення розміру плати за надані послуги».

У Рішенні адміністративна колегія територіального відділення зазначила, що при розробці проекту рішення виконавчого комітету Цуманської селищної ради «Про затвердження норм витрат води та утворення твердих побутових відходів для населення, підприємств, установ селища» Цуманська селищна рада не запитувала Цуманську ВК № 84 про технічні та виробничі показники, відповідно Цуманська ВК № 84 не зверталася до Цуманської селищної ради з питань затвердження норм витрат води і не була залучена до розроблення вищевказаного проекту рішення (лист Цуманської селищної ради від 15.07.2014 № 235/01-20).

Адміністративною колегією територіального відділення у Рішенні на підставі зазначеного зроблено висновок про невідповідність дій Цуманського ВУЖКГ щодо застосування Цуманським ВУЖКГ при нарахуванні плати споживачам за послуги з централізованого водовідведення норм споживання вищих, ніж передбачено розрахунком

обсягу витрат холодної води (які застосовуються Цуманською ВК № 84) вимогам пункту 17 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, які визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Водночас, під час розгляду справи № 32-14 адміністративною колегією територіального відділення не з'ясовано питання правомірності встановлення Цуманською ВК № 84 норм споживання води. У Рішенні не міститься посилань на нормативно-правові акти, якими Цуманській ВК № 84 надано право самостійно встановлювати норми споживання води.

Згідно з роз'ясненнями щодо застосування норм користування послугами з водопостачання та водовідведення, наданих Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 28.10.2014 № 7/10-12779, «для нарахування плати за спожиті послуги з централізованого водопостачання та водовідведення застосовуються норми, затверджені органами місцевого самоврядування».

Статтею 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, зокрема, що до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, контроль за їх дотриманням, а статтею 8 цього ж Закону, зокрема, передбачено, що стандарти, нормативи, норми, порядки і правила у сфері житлово-комунальних послуг розробляють і затверджують Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері технічного регулювання, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах їхніх повноважень та згідно із законодавством.

Цуманська селищна рада листом від 15.07.2014 № 235/01-20 повідомила територіальне відділення, зокрема, про наступне.

«Відповідно до п. 1 рішення Виконавчого комітету Цуманської селищної ради від 28.07.2011 р. № 56 «Про затвердження норм витрат води та утворення твердих побутових відходів для населення, підприємств, установ селища» затверджено норми витрат води для населення, підприємств і установ селища Цумань.

Всі норми витрат води, які затверджені рішенням Виконавчого комітету Цуманської селищної ради від 28.07.2011 р. № 56 «Про затвердження норм витрат води та утворення твердих побутових відходів для населення, підприємств, установ селища», є обов'язковими для застосування всіма суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність на території дії рішень Цуманської селищної ради, в тому числі, організаціями, які надають послуги з централізованого водопостачання.

...В Цуманській виправній колонії управління Державної пенітенціарної служби України у Волинській області (№ 84) відсутні повноваження та компетенція щодо розробки та затвердження норм витрат води, відповідно до вимог чинного законодавства України».

Рішення Виконавчого комітету Цуманської селищної ради від 28.07.2011 № 56 «Про затвердження норм витрат води та утворення твердих побутових відходів для населення, підприємств, установ селища» поширюється на усі підприємства, установи та організації усіх форм власності та населення смт Цумань.

Цуманська селищна рада листом від 06.11.2014 № 361/01-20 повідомила Цуманську ВК № 84 про затвердження норм витрат води для населення, підприємств і установ смт Цумань та зобов'язала Цуманську ВК № 84 привести за три роки нарахування за послуги централізованого водопостачання та договірні відносини зі споживачами Вачевським І.Г., Ховайлом С.В. та Януль С.О. у відповідність до рішення Виконавчого комітету Цуманської селищної ради від 28.07.2011 № 56 «Про затвердження норм витрат води та утворення твердих побутових відходів для населення, підприємств, установ селища».

Відповідно до частини першої статті 18 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що не перебувають у комунальній власності відповідних

територіальних громад, будуються на договірній і податковій основі та на засадах підконтрольності у межах повноважень, наданих органам місцевого самоврядування законом.

Враховуючи викладене, Цуманська ВК № 84 не має повноважень щодо встановлення норм споживання води. Отже, висновок адміністративної колегії територіального відділення про те, що Цуманське ВУЖКГ мало застосовувати норми водовідведення у розмірах, що встановлені Цуманською ВК № 84 для споживання води, не ґрунтується на приписах законодавства та спростовується матеріалами справи № 32-14.

Відтак, Рішення в частині визнання дій, які полягають у застосуванні Цуманським ВУЖКГ при нарахуванні плати споживачам, які проживають в будинках № 26, № 28, № 32, № 36, № 38, № 40-А по вул. Шевченка смт Цумань, за послуги з централізованого водовідведення норм споживання вищих, ніж передбачено розрахунком обсягу витрат холодної води (які застосовуються Цуманською ВК № 84), що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, прийнято при неповному з'ясуванні обставини, які мають значення для справи, невідповідності висновків, викладених у рішенні, обставинам справи, та неправильному застосуванні норм матеріального права.

Пунктом 3 частини другої статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що виконавець зобов'язаний підготувати та укласти із споживачем договір на надання житлово-комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов його виконання згідно з типовим договором.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 затверджено Правила надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (надалі – Правила № 630) та типовий договір про постачання води і водовідведення (надалі – Типовий договір). Відповідно до пункту 8 Правил № 630 послуги надаються споживачеві згідно з договором, що оформляється на основі Типового договору.

Частиною першою статті 19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, що відносини учасників договірних відносин у сфері житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах.

Частина перша статті 20 цього Закону визначає, що споживач має, зокрема, право: одержувати вчасно та відповідної якості житлово-комунальні послуги згідно із законодавством та умовами договору на надання житлово-комунальних послуг; на усунення протягом строку, встановленого договором або законодавством, виявлених недоліків у наданні житлово-комунальних послуг; на зменшення розміру плати за надані послуги в разі їх ненадання або надання не в повному обсязі, зниження їх якості в порядку, визначеному договором або законодавством. Частиною третьою цієї статті встановлено обов'язок споживача, зокрема, укласти договір на надання житлово-комунальних послуг, підготовлений виконавцем на основі типового договору.

Частиною другою статті 21 цього Закону передбачено, що виконавець послуг зобов'язаний підготувати та укласти із споживачем договір на надання житлово-комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов його виконання згідно з типовим договором.

Послуги з водовідведення оплачуються споживачем з розрахунку обсягу витрат холодної та гарячої води згідно з нормативами споживання або показаннями засобів обліку води.

Отже, законодавством визначено обов'язок як споживача, так і виконавця житлово-комунальних послуг укласти договір на надання житлово-комунальних послуг, підготовлений виконавцем на основі типового договору.

Виконавець послуг має підготувати та укласти із споживачем договір на надання житлово-комунальних послуг згідно з типовим договором. Такий договір може містити інші умови, крім істотних, за згодою сторін. При цьому, сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови.

Правила № 630 регулюють відносини суб'єкта господарювання, що надає послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, зі споживачами – фізичними особами, що отримують вищезазначені послуги, та застосовуються до споживачів – фізичних осіб при нарахуванні плати за надані послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.

Натомість Правила користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджені наказом Мінжитлокомунгоспу 27.06.2008 № 190, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627, на які посилається Заявник, поширюються на юридичних осіб незалежно від форм власності і підпорядкування, та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення, і з якими виробником укладено договір на отримання питної води, скидання стічних вод.

За наявною інформацією (лист гр. Вачевського І.Г. до Цуманського ВУЖКГ від 14.04.2014 № 20), гр. Вачевський І.Г. 28.03.2014 звернувся до Цуманського ВУЖКГ щодо встановлення лічильника обліку холодної води, Цуманське ВУЖКГ надало дозвіл на його встановлення. Гр. Вачевський І.Г. 09.04.2014 знову звернувся до Цуманського ВУЖКГ стосовно укладення договору на послуги з централізованого водовідведення. Гр. Вачевським І.Г. була складена заява, заповнено два примірники договору про надання послуг з централізованого водовідведення, до яких було додано ксерокопії паспорта, ідентифікаційного коду, довідку про наявність пільг на послуги з водовідведення.

Як зазначено в Рішенні, Цуманське ВУЖКГ, всупереч вимогам пункту 3 частини другої статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», у листі від 14.04.2014 № 79 відмовило гр. Вачевському І.Г. в укладанні договору про надання послуг з централізованого водовідведення у зв'язку з тим, що за гр. Вачевським І.Г. рахується непогашена заборгованість за надані послуги з централізованого водовідведення в сумі 5553,72 грн, та заборонило гр. Вачевському І.Г. самовільно (без отриманого дозволу) користуватися послугами централізованого водовідведення. У цьому ж листі Цуманське ВУЖКГ повідомило гр. Вачевського І.Г. про те, що готове розглянути звернення щодо укладення договору на послуги з централізованого водовідведення після оплати заборгованості в повному обсязі.

Законом України «Про житлово-комунальні послуги», Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типовим договором про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, не передбачено право виконавця житлово-комунальних послуг відмовлятися від укладення договору про надання вищезазначених послуг у разі наявної заборгованості за житлово-комунальні послуги з боку споживача послуг, а відповідно до пункту 3 частини другої статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавець зобов'язаний підготувати та укласти із споживачем договір на надання житлово-комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов його виконання згідно з типовим договором.

На виконання рекомендацій адміністративної колегії територіального відділення від 17.07.2014 № 110 Цуманське ВУЖКГ листом від 28.07.2014 № 147 повідомило, що гр. Вачевський І.Г. не сплачував за послуги з централізованого водовідведення і що «є не розумним укладення договору про надання послуг з централізованого водовідведення з даною особою поки нею не буде повністю виконано всі зобов'язання, що пов'язані з користуванням нею даною послугою, в тому числі з оплати заборгованості». Також у вказаному листі було зазначено, що Цуманським ВУЖКГ повторно переглянуто звернення гр. Вачевського І.Г. і за результатами звернення було встановлено, що зобов'язання щодо оплати послуг з централізованого водовідведення Вачевським І.Г. не виконані і не надані всі необхідні документи та дані для укладення договору, і що зазначене унеможливило на даний час укладення договору з даним споживачем.

Як зазначено у Рішенні, гр. Вачевський І.Г. звернувся до Цуманського ВУЖКГ із заявою від 15.10.2014 б/н щодо підписання проекту договору з протоколом розбіжностей від 15.10.2014. До зазначеної заяви гр. Вачевським І.Г. було додано два примірники підписаного проекту договору про надання послуг з централізованого водовідведення для населення із застереженням про наявність у нього заперечень щодо окремих його умов, та два примірники протоколу розбіжностей від 15.10.2014 до договору про надання послуг з централізованого водовідведення для населення. Цуманське ВУЖКГ відмовило Вачевському І.Г. в погодженні запропонованого проекту договору.

Однак у матеріалах справи № 32-14 відсутні копії протоколів розбіжностей до проекту договору про надання послуг з централізованого водовідведення для населення, які гр. Вачевський І.Г. надавав Цуманському ВУЖКГ. У Рішенні вказаним розбіжностям не надано оцінку, зокрема, на відповідність Типовому договору.

Водночас, адміністративною колегією територіального відділення під час розгляду справи № 32-14 не надано оцінку положенням договорів про надання послуг з централізованого водовідведення для населення, що надавалися Цуманським ВУЖКГ для укладання споживачам, на предмет їх відповідності Типовому договору.

При цьому, необхідно враховувати, що згідно з частиною сьомою статті 26 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» договір на надання послуг з централізованого опалення, послуг з централізованого постачання холодної води, послуг з централізованого постачання гарячої води, послуг з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що укладається виконавцем із споживачем - фізичною особою, яка не є суб'єктом господарювання, є договором приєднання. Відповідно до частини першої статті 634 Цивільного кодексу України договором приєднання є договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому, а друга сторона не може запропонувати свої умови договору.

Як зазначило Цуманське ВУЖКГ, неукладення договору пов'язано з тим, що гр. Вачевським І.Г. не надано документів, які є обов'язковими для укладання договору. При цьому адміністративною колегією територіального відділення не надано оцінку цим обставинам, зокрема тому, які саме документи витребувались і чи мали вони значення для укладення договору. Відповідно підлягає встановленню причинно-наслідковий зв'язок між ненаданням гр. Вачевським І.Г. вказаних документів та, зокрема, неможливістю внаслідок їх відсутності укладення договору між гр. Вачевським І.Г. та Цуманським ВУЖКГ. Без з'ясування цього є неможливим дійти обґрунтованого висновку, що дії Цуманського ВУЖКГ могли призвести до ущемлення інтересів гр. Вачевського І.Г.

Так, у разі відсутності в громадянина документа, що підтверджує право власності чи користування житловим приміщенням, без якого укладення договору є неможливим, відмова в його укладанні (навіть при наявності неправомірної вимоги погашення боргу як умови для укладання договору) не може розглядатись як така, що призводить чи може призвести до ущемлення інтересів гр. Вачевського І.Г., та що такі дії були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

У Рішенні адміністративна колегія робить висновок про вчинення Цуманським ВУЖКГ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, у вигляді неукладення договору про надання послуг з централізованого водовідведення із споживачем у період 2013 – 2014 років та січня 2015 року у зв'язку із заборгованістю за вищезазначені послуги з боку споживача. Однак в описово-мотивувальній частині Рішення наводяться обставини неукладення договору з гр. Вачевським І.Г. у період 2014 року.

Цуманське ВУЖКГ у Заяві вказує, що «Висновок в Рішенні про те, що Цуманське ВУЖКГ відмовило в укладенні договорів на надання послуг з централізованого водовідведення споживачам гр. Вачевському Івану Григоровичу, гр. Януль Світлані Олександрівні, гр. Ховайлу Олександровичу, гр. Ховайлу Сергію Васильовичу виключно (тільки з підстав, на одній лише підставі) наявності невиконання зобов'язання з

оплати вже спожитих ними послуг з централізованого водовідведення, прийнято з порушенням та неправильним застосуванням норм матеріального та процесуального права, а також не відповідає обставинам справи».

Зазначене спростовується матеріалами справи № 32-14. Так, аналіз Рішення свідчить про те, що адміністративна колегія територіального відділення розглядала виключно питання щодо неукладення Цуманським ВУЖКГ договору на надання послуг з централізованого водовідведення з гр. Вачевським І. Г.

Відтак, Рішення в частині визнання дій Цуманського ВУЖКГ, які полягають у неукладенні договору про надання послуг з централізованого водовідведення із споживачем у зв'язку із заборгованістю за вищезазначені послуги з боку споживача, суперечать вимогам пункту 3 частини другої статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та Правилам № 630, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, прийнято при неповному з'ясуванні обставин, які мають значення для справи та при не доведенні обставин, які мають значення для справи і які визнано встановленими.

Отже, Рішення адміністративної колегії Волинського обласного територіального відділення прийнято при неповному з'ясуванні обставин, які мають значення для справи, недоведенні обставин, які мають значення для справи і які визнано встановленими, невідповідності висновків, викладених у рішенні, обставинам справи, та неправильному застосуванні норм матеріального права.

Відповідно до частини першої статті 59 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неповне з'ясування обставин, які мають значення для справи, недоведення обставин, які мають значення для справи і які визнано встановленими, невідповідність висновків, викладених у рішенні, обставинам справи та неправильне застосування норм матеріального права є підставою для зміни, скасування чи визнання недійсним рішення.

На подання про перевірку Рішення від 27.04.2015 № 8-01/1235/140-зв Цуманське ВУЖКГ листом від 22.05.2015 № 116 (zareestrovaniy v Komiteti 26.05.2015 za № 8-01/4394) надало зауваження, які спростовуються матеріалами справи № 32-14.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 57 і 59 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 45 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, zareestrovanih u Ministerstvi yustitsii Ukraini 6 travnya 1994 roku za № 90/299 (u redaktsii rozporядження Antimonopol'nogo komitetu Ukraini від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Пункти 2, 2.1, 2.2, 3, 3.1, 3.2 резолютивної частини рішення адміністративної колегії Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29.01.2015 № 2 у справі № 32-14 скасувати і направити справу на новий розгляд у цій частині.

Голова Комітету

Ю.О. ТЕРЕНТЬЄВ